

Sygn. akt I Ns 184/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Kurzynowska – Drzażdżewska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Urszula Szyszka

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2016 r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z wniosku J. T. (1)

z udziałem J. T. (2)

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. Dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni J. T. (1) i uczestnika postępowania J. T. (2) w skład , którego wchodzi nieruchomości położona w R. Gmina M., o powierzchni całkowitej 3,7286 ha ,dla której w Sądzie Rejonowym w Giżycku prowadzona jest księga wieczysta o Nr (...) składająca się z następujących działek:

1. działka oznaczona nr geod. 65/2 o powierzchni 0,5460 ha zabudowana budynkiem jednorodzinny mieszkalnym w trakcie realizacji o wartości 249.000 zł

2. działka niezabudowana oznaczona nr geod.65/4 o powierzchni 0,5211 ha

o wartości 111.000 zł

3. działki niezabudowane oznaczone nr.geod.115/3 i 116/9 stanowiące zorganizowaną całość o pow. łącznej 2,6615 ha i wartości 108 000 zł

całość o łącznej wartości 468 000zł (czterysta sześćdziesiąt osiem tysięcy złotych)

w ten sposób, że na wyłączną własność wnioskodawczyni J. T. (1) przyznać działki oznaczone nr geodezyjnymi 65/2 i 65/4 o wartości 360 000 zł (trzysta sześćdziesiąt tysięcy złotych) , zaś na wyłączną własność uczestnika postępowania J. T. (2) działki oznaczone nr geod. 115/3 i 116/9 o wartości 108 000 zł(sto osiem tysięcy złotych).

II. Oddalić wniosek o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym.

III Zasądzić od J. T. (1) na rzecz J. T. (2) tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym kwotę 126 000 zł(sto dwadzieścia sześć tysięcy złotych) przy czym termin płatności zasądzonej kwoty odroczyć do dnia 31.XII. 2016 r. z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia w terminie płatności.

IV. Zasądzić od J. T. (2) na rzecz J. T. (1) kwotę 2 053,32 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych

V. Znieść wzajemnie koszty zastępstwa procesowego między stronami.

Anna Kurzynowska-Drzażdżewska

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni J. T. (1) wniosła o podział majątku wspólnego zgromadzonego w czasie związku małżeńskim z J. T. (2). Wskazała, że do majątku wspólnego wchodzi nieruchomości składająca się z czterech działek położona w R. gmina M. o łącznej wartości 173 599 zł. oraz środki zgromadzone na otwartych rachunkach emerytalnych stron. . Wnosiła także o ustalenie, że udziały stron w majątku wspólnym nie są równe.

Uczestnik J. T. (2) nie zgodził się z wnioskiem o ustalenie nierównych udziałów i podał, że jego dochody nie były wcale niskie, zaś ambicje zawodowe wnioskodawczyni i jej nieobecność w domu powodowały ograniczenie aktywności zawodowej uczestnika i konieczność zajęcia się domem. Dodatkowo uczestnik zakwestionował wartość nieruchomości wskazaną przez wnioskodawczynię Zgodził się jednak z wnioskiem co do zasady.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Stan faktyczny pozostaje w sprawie bezsporny. Strony związek małżeński zawarły w W. w dniu 28 kwietnia 1977r. Ze związku posiadają dwie dorosłe już córki . Po zawarciu związku małżeńskiego strony mieszkały w W. w mieszkaniu stanowiącym majątek wnioskodawczyni(okoliczność bezsporna) Przez długie życie zawodowe wnioskodawczyni pracowała w (...) , a następnie prowadziła i nadal prowadzi mimo pozostawania na emeryturze działalność gospodarczą jako agent ubezpieczeniowy.(bezsporne, zeznania stron). W chwili orzekania wnioskodawczyni pracowała i osiągała dochody w wysokości około 2000 zł brutto plus emerytura w wysokości 1045 zł. Obecnie wnioskodawczyni mieszka w Szwecji . Pozostaje w zarejestrowanym związku partnerskim.

Uczestnik natomiast pracował w różnych firmach(zobacz k.150-151) prowadził także działalność gospodarczą jako agent ubezpieczeniowy i nadal pracuje w spółce pośrednictwa ubezpieczeniowego(zobacz zeznania uczestnika k.372)

W dniu 02 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Cywilny rozwiązał przez rozwód małżeństwo stron. Wyrok uprawomocnił się 24.09.2014 r.(Zob. k.9)..

Sprawy o podział majątku wspólnego uregulowane zostały przez przepisy art. 566 i 567 kpc. Artykuł 567 § 3 kpc odsyła do przepisów o dziale spadków (art. 680 i następne kpc) te natomiast odsyłają do przepisów o zniesieniu współwłasności (art. 688 kpc w zw. z art. 617 i następne kpc). Jednym z zasadniczych obowiązków Sądu w tego rodzaju postępowaniu jest ustalenie składu majątku wspólnego małżonków (art. 684 kpc w zw. z art. 567 § 3 kpc). Punktem wyjścia do poczynienia tych ustaleń jest art. 31 krio stanowiący, że z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca ich dorobek (wspólność ustawowa) oraz art. 32§ 1 krio, który podaje, iż dorobkiem małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. W odniesieniu do postępowania o dział spadku, którego przepisy mają również zastosowanie w niniejszej sprawie, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że stan spadku ustala się według chwili otwarcia spadku, zaś jego wartość według cen z chwili dokonania działu (Uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1968r , III CZP 12/69 zawierająca wytyczne wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej w sprawach o dział spadku obejmującego gospodarstwo rolne, OSNCP 1970, poz. 39, część III, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 1974r. III CZP 58/74, OSNCP 1975, poz. 90).

Opisana zasada „ znajduje pełne zastosowanie w postępowaniu o podział majątku wspólnego małżonków (art. 1035 i nast. k . c. w zw. z art. 46 kro)” (A. Zieliński Postępowanie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1992r. , str. 44).

W przedmiotowej sprawie w zasadzie nie było sporu co do składu majątku wspólnego (zobacz wniosek i odpowiedź na wniosek)). Wskazanie we wniosku o podział majątku wspólnego środków na rachunkach emerytalnych stron okazało się nieporozumieniem albowiem zgodnie ustalono ,że takich środków nie ma. Strony wskazały, że do majątku wspólnego wchodzi nieruchomości położona w R. gmina M. składająca się z czterech działek. Na jednej z nich strony

rozpoczęły budowę domu jednorodzinnego. Dla nieruchomości jest urządzona w wydziale ksiąg wieczystych SR w Giżycku księga wieczysta o nr Kw (...).

Wartość nieruchomości wskazana we wniosku przez wnioskodawczynię została zakwestionowana przez uczestnika postępowania, który wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Z wniosku tego wprawdzie wycofał się ale wobec wątpliwości co, do rzeczywistej wartości nieruchomości Sąd ten dowód podtrzymał. Zgodnie bowiem z przywołanym wyżej art.684 kpc skład i wartość majątku wspólnego ustala Sąd.

Biegły z zakresu szacowania wartości nieruchomości oszacował wartość nieruchomości na kwotę 468 000zł. Ostatecznie opinia ta nie była kwestionowana przez strony. Także Sąd nie miał do jej treści żadnych zastrzeżeń. Jest ona jasna i kompatybilna , a profesjonalizm biegłego nie nasuwa najmniejszych wątpliwości. Wartość nieruchomości wskazana w opinii przez biegłego znacznie odbiega od tej , którą wskazała wnioskodawczyni. Tym faktem Sąd jednak nie jest zaskoczony bowiem nieruchomość stron położona jest w bardzo atrakcyjnej miejscowości, znanej z walorów krajobrazowych i turystycznych.

Sposób podziału majątku wspólnego regulowany jest zgodnie z art. 46 krio przez przepisy o dziale spadku, które na podstawie art. 1035 kc odsyłają do przepisów o współwłasności. Na początek należy nadmienić, że wnioskodawczyni i uczestnik nie pozostawali w sporze co do sposobu podziału majątku wspólnego. Wnioskodawczyni od początku wносиła o przyznanie jej działki zabudowanej domem nr goed .65/2 i przyległej do niej działki nr (...). Natomiast pozostałe działki tj.115/3 i116/9 wnosili aby przyznać uczestnikowi. Uczestnik na powyższe wyraził zgodę w odpowiedzi na wniosek. W tej sytuacji należało dokonać podziału składników uwzględniając stanowisko stron (art. 622 § 2 kpc). Wnioskodawczyni otrzymała część majątku wspólnego o wartości 360 000 zł, zaś uczestnik wartości 108 000 zł. Wartość całego majątku wspólnego podlegającego podziałowi wynosiła 468 000 zł..

Wnioskodawczyni domagała się w sprawie ustalenia nierównych udziałów stron w majątku dorobkowym. Argumentowała, że uczestnik w minimalnym stopniu przyczynił się do jego powstania. Zarobki uczestnika były znacznie mniejsze. Później prowadził on działalność gospodarczą, którą spowodował straty, od wielu lat nie pracował pozostając na utrzymaniu wnioskodawczyni. Według wnioskodawczyni znacznie bardziej przyczyniła się ona do powstania majątku wspólnego . Uczestnik spędzał czas przy komputerze lub na innych przyjemnościach.

Uczestnik nie zgadzał się z tym wnioskiem i kwestionował aby otrzymywał w czasie trwania związku małżeńskiego niskie dochody. Także on przyczynił się do powstania majątku wspólnego i także on czynił na niego nakłady. Okoliczności podanych przez wnioskodawczynię nie potwierdzili przesłuchani w sprawie świadkowie. Ich zeznania nie wniosły do sprawy nic nowego. Wynika z nich ,że wnioskodawczyni swój czas w większym zakresie poświęcała na pracę zawodową , zaś uczestnik zajmował się pod jej nieobecność domem i dziećmi (zob. zeznania M. B. , K. M. i E. O. k.303, 241, 326). W oparciu o zeznania powyższych świadków nie można kategorycznie stwierdzić ,że uczestnik nie przyczynił się do powstania majątku wspólnego.

Stosownie do brzmienia art. 43 § 2 krio z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do jego powstania. W sprawie zatem należało rozważyć czy wnioskodawczyni wykazała aby występowały ważne powody do ustalenia nierównych udziałów. Nie ma wątpliwości, że do takich ważnych powodów należy zaliczyć nie przyczynianie się zdolnego do pracy małżonka do zaspokajanie potrzeb rodziny, opuszczenie małżonka bez uzasadnionego powodu, pijaństwo, narkomanie, trwonienie majątku. Natomiast takim powodem nie mogą być różnice w osiągniętych z tytułu pracy zarobkach. Nadmienić również należy, że przedmiotem rozważań może być jedynie okres istnienia wspólnoty małżeńskiej, zatem od chwili zawarcia związku małżeńskiego do czasu zniesienia wspólności orzeczeniem Sądu. Jak wskazano wyżej uczestnik w tym czasie także pracował zawodowo, w okresie nieobecności wnioskodawczyni

zajmował się dziećmi, gotował, robił przetwory. Wobec powyższego w tym zakresie wniossek należało oddalić.

Mając zatem na uwadze wynikające z art.43§ 1 Krio równe udziały stron w majątku wspólnym wartość udziału wnioskodawczynie i uczestnika wynosiły po 234 000 zł.

Wskazany wyżej sposób podziału powoduje konieczność nałożenia obowiązku spłat ze strony wnioskodawczynie (art. 212§2kc). Otrzymała ona własność składników o wartości 360 000,00 zł , zaś uczestnik o wartości 108 000 zł przy równych udziałach uczestnikowi zatem przysługuje dopłata w wysokości 126 000 zł (234 000 zł – 108 000 zł). Mając natomiast na uwadze wskazany wyżej zgodny sposób podziału należało zasądzić od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwotę 126 000 zł.

„ W myśl utrwalonego orzecznictwa oznaczenie sposobu i terminu uiszczenia spłat powinno być dokonane przez sąd z urzędu, przy czym należy zbadać i rozważyć sytuacje uczestników obciążonych spłatami i uprawnionych do spłat „ (Stanisław Rudnicki Komentarz do Kodeksu Cywilnego ... str. 234).

W sprawie kwota spłaty nie jest co prawda zbyt niska ale jak wskazano wyżej wnioskodawczynie posiada stałe dochody z tytułu prowadzenia firmy ubezpieczeniowej i otrzymuje emeryturę (wysłuchanie wnioskodawczynie). Bez wątplenia wskazany termin do 31.XII.2016 r. jest wystarczający na zebranie potrzebnych środków, chociażby w drodze kredytu, zważywszy ,iż sprawa trwa już jakiś czas i wnioskodawczynie powinna była liczyć się z taką koniecznością. Z drugiej natomiast strony uczestnik może liczyć na spłatę w nieodległym dla niego terminie. Jest to tym bardziej uzasadnione z uwagi na zaawansowany już wiek uczestnika postępowania oraz osiągnane – niewielkie wynagrodzenie .

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 520§1 kpc nakazując uczestnikowi zwrócić wnioskodawczynie połowę uiszczoną opłaty sądowej i połowę kosztów opinii biegłego. Natomiast koszty zastępstwa procesowego Sąd wzajemnie zniósł.

Z przedstawionych wyżej powodów należało orzec jak postanowieniu.